

Sygn.akt III AUa 1386/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Bohdan Bieniek (spr.)

Sędziowie: SA Alicja Sołowińska

SA Maria Jolanta Kazberuk

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 lipca 2016 r. w B.

sprawy z odwołania M. M. (1)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ustalenie istnienia ubezpieczenia społecznego

na skutek apelacji wnioskodawczyni M. M. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 listopada 2015 r. sygn. akt III U 298/15

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1386/15

UZASADNIENIE

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 14.11.2014 r. stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników M. M. (1) od dnia 19 maja 2011 r. do 11 stycznia 2012 r.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła M. M. (1), podnosząc, iż nie zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego. Zaskarżonej decyzji zarzuciła rażące naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i członków ich rodzin poprzez bezpodstawne przyjęcie, że ubezpieczona została wyłączona z ubezpieczenia społecznego rolników z okresem wstecznym to jest od 19.05.2011 r. do 11.01.2012 r. Wskazała, że zaskarżona decyzja nigdy nie została jej doręczona, a o jej wydaniu odwołująca dowiedziała się w trakcie postępowania w sprawie o ustalenie nadpłaty zasiłku chorobowego na przedłużony okres zasiłkowy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie. W uzasadnieniu pisma wskazano, że decyzja w sprawie została wydana 14.11.2014 r. Zaskarżoną decyzję doręczono 17.11.2014 r. domownikowi A. M., małżonkowi odwołującej. Tymczasem odwołanie zostało złożone w dniu 6 lipca 2015 r., jest więc spóźnione. Jednocześnie pozwany zajął merytoryczne stanowisko w sprawie i wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Łomży wyrokiem z dnia 5 listopada 2015 r. odwołanie oddalił. Sąd ten ustalił, że A. i M. małżonkowie M. byli współwłaścicielami gospodarstwa rolnego o powierzchni około 26 ha, położonego w obrębie ewidencyjnym R., gminie C.-O..

A. M. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1.01.1991 r. z mocy ustawy. Jego żona M. M. (1) podlegała takim ubezpieczeniom jako małżonka rolnika. Umową darowizny A. i M. M. (1) darowali synowi M. M. (4) niezabudowaną działkę gruntu o powierzchni 3 ha 6830 m².

W dniu 10.09.2010 r. A. M. złożył w Biurze Powiatowym (...) w W. Mazowieckiem wniosek o przyznanie renty strukturalnej, w którym zadeklarował przeniesienie użytków rolnych na rzecz syna M. M. (4). Wniósł także o przyznanie dodatku dla małżonki M. M. (1). W związku z tym 26.09.2011 r. obydwójce złożyli w (...) Oddziale (...) w W. oświadczenia, w którym, m.in. stwierdzili, że zaprzestali prowadzenia działalności rolniczej od dnia przekazania gospodarstwa rolnego.

Wniosek A. M. o rentę strukturalną został poddany weryfikacji pod kątem zgodności z kryteriami ustalonymi w § 4 pkt 1-4, § 4 pkt 5 oraz § 11 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Renty strukturalne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. Nr 109, poz. 750). W efekcie stwierdzono spełnienie przez A. M. wstępnych warunków uzyskania renty strukturalnej oraz brak po stronie przejmującego gospodarstwo rolne wymaganych prawem kwalifikacji zawodowych. W dalszym toku postępowania, wobec złożenia przez A. M. nowych dowodów w sprawie, stwierdzono, że przejmujący gospodarstwo jednak kwalifikacje rolnicze posiada.

Umową darowizny sporządzoną w formie aktu notarialnego 13.05.2011 r. A. i M. M. (1) darowali synowi M. M. (4) zabudowane gospodarstwo rolne o łącznej powierzchni 26 ha 0483 m².

Decyzją z 16.12.2011 r., nr 0200-2011- (...) Kierownik Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. Mazowieckiem wydał odmowną decyzję w sprawie przyznania A. M. renty strukturalnej, uznając, że przejmujący gospodarstwo (...) nie ma do tego przewidzianych prawem kwalifikacji. Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w B. z 13.06.2012 r., I SA/Bk 109/12 uchylono zaskarżoną decyzję Dyrektora (...) w Ł.. Decyzją Dyrektora z 12.06.2014 r. uchylono decyzję Kierownika (...) w W.z 16.12.2011 r. i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania temu organowi.

Decyzją Kierownika (...) w W.z 13.08.2014 r. przyznano A. M. rentę strukturalną od maja 2011 r. do czerwca 2015 r. W dniu 23.11.2011 r. M. M. (4) zgłosił się do ubezpieczenia społecznego rolników jako właściciel gospodarstwa rolnego od dnia 13.05.2011 r. Pozwany decyzją z dnia 28 listopada 2011 r. stwierdził podleganie z mocy ustawy ubezpieczeniu społecznemu rolników przez A. M. i M. M. (1) jako domowników, zgodnie z art. 7 ust.1 pkt 2 i art. 16 ust.1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (dalej jako u.s.r.).

Sąd dalej ustalił, że pozwany decyzją z dnia 11 stycznia 2012 r. przyznał M. M. (1) rentę z tytułu niezdolności do pracy od 01.01.2012 r. do 31.01.2014 r. Następnie decyzją organu rentowego stwierdzono ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego w stosunku do M. M. (1) od 12.01.2012 r. Wskazano, że ubezpieczenie to ustało w związku z nabyciem przez ubezpieczoną prawa do świadczenia emerytalno-rentowego, przez co nie spełnia ona warunków z art. 7 ust.1 pkt 1 i art. 16 ust.1 pkt 1 ustawy o u.s.r. M. M. (1) przysługiwał dodatek do renty strukturalnej na współmałżonka od 19.05.2011 r. do 31.12.2011 r.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówka Terenowa w Z. decyzją z 14.11.2014 r. wyłączyła M. M. (1) z ubezpieczenia społecznego rolników od 19.05.2011 r. do 11.01.2012 r. Następnie decyzją z tego samego dnia pozwany stwierdził podleganie przez M. M. (1) ubezpieczeniu społecznemu rolników (ubezpieczenie emerytalno – rentowe) i obowiązek opłacania za nią składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe od 19.05.2011 r. Organ rentowy wskazał,

że M. M. (1) przyznano dodatek na małżonka do renty strukturalnej od 19.05.2011 r. do 31.12.2011 r., i została ona przez to objęta ubezpieczeniem emerytalno- rentowym zgodnie z art. 16 ust.1 pkt 4 ustawy o u.s.r.

Przystępując do oceny prawnej powstałego sporu Sąd odwołał się do treści art. 16 ust. 1 u.s.r. i przytoczył podmioty podlegające ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy. Nadto zwrócił uwagę na cechy, jakie spełniać musi domownik (stała praca w gospodarstwie i brak związania z rolnikiem stosunkiem pracy). Sąd Okręgowy nie miał w sprawie wątpliwości, że M. M. (1) do 13.05.2011 r. podlegała obowiązkowo społecznym ubezpieczeniom rolniczym jako małżonka rolnika A. M.. Od dnia przekazania gospodarstwa, nadal zamieszkiwała w przekazanym synowi M. M. (4) gospodarstwie, nie prowadziła jednak działalności rolniczej, co jest warunkiem nabycia przez nią statusu domownika w rozumieniu art. 6 ust.1 pkt 2 ustawy o u.s.r. w kontekście obowiązkowego podlegania ubezpieczeniu rolniczemu. Okoliczność taką potwierdziła sama odwołująca, która 26.09.2011 r. złożyła w Biurze Powiatowym (...) wW.oświadczenie, że „zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej od dnia przekazania gospodarstwa rolnego”.

Pozostałe dowody w sprawie nie pozwoliły na odmienne w tej mierze ustalenia faktyczne. Tym samym M. M. (1), mieszkając w przekazanym synowi gospodarstwie, nie nabyła statusu domownika podlegającego obowiązkowym rolniczym ubezpieczeniom społecznym na mocy art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy o u.s.r. Zatem zaskarżona decyzja KRUS z 14.11.2014 r. jest zgodna z prawem.

Jednocześnie odwołująca spełniła warunki objęcia jej ubezpieczeniem emerytalno-rentowym z tytułu przyznania jej od 19.05.2011 r. do 31.12.2011 r. dodatku na małżonka do renty strukturalnej, zgodnie z cytowanym wyżej przepisem art. 16 ust.1 pkt 4 ustawy o u.s.r. Dlatego rozstrzygająca w tym przedmiocie decyzja KRUS z 14.11.2014 r., znak DU/W – 4000- 381/2014 r., odpowiada prawu.

Sąd I instancji zwrócił uwagę, że prowadzenie działalności rolniczej jest warunkiem podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w charakterze domownika, a zarazem negatywną przesłanką nabycia prawa do dodatku na małżonka do renty strukturalnej. Ubezpieczona zdecydowała się na zaprzestanie takiej działalności celem pozyskania wskazanego dodatku. Zatem fakt ustania ubezpieczenia społecznego rolników jest następstwem działań samej odwołującej i jej męża A. M., którzy składając wniosek o dodatek do renty strukturalnej w (...) powinni liczyć się z konsekwencjami związanymi z ustaniem obowiązku ubezpieczenia społecznego rolników jako domownika. Tym samym odwołująca nie może zasadnie negować utraty przez nią statusu domownika w kontekście podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Nie wystarczy bowiem zamieszkiwanie na terenie gospodarstwa rolnego tj. bycie domownikiem w sensie faktycznym, konieczna jest jeszcze stała praca w tym gospodarstwie. Dopiero bowiem spełnienie kumulatywne wszystkich warunków z art. 6 pkt 2 ustawy decyduje o obowiązkowym ubezpieczeniu społecznym domownika.

Reasumując, zdaniem Sądu Okręgowego, treść przywołanych przepisów w sposób nie budzący wątpliwości wskazuje, iż od dnia przyznania odwołującej dodatku do renty strukturalnej, tj. od 19.05.2011 r. ustał obowiązek ubezpieczenia odwołującej jako domownika w gospodarstwie rolnym (...) (art. 16 ust. 1 pkt 2). Zaczęła ona natomiast podlegać ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu jako osoba pobierająca wskazany dodatek (art.16 ust.1 pkt 4 ustawy o u.s.r.).

Od powyższego wyroku apelację wniosła M. M. (1), zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego tj.

- art. 233 § 1 k.p.c. przez wyprowadzenie wniosków sprzecznych ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym w konsekwencji bezpodstawnego przyjęcia, że ubezpieczona w okresie od 19 maja 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. nie posiadała statusu domownika w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, w związku zaprzestaniem prowadzenia działalności rolniczej co miało wpływ na treść rozstrzygnięcia poprzez przyjęcie, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu.

2. naruszenie przepisów prawa materialnego tj.

- przez niewłaściwą wykładnię art. 6 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników polegającą na przyjęciu, iż warunkiem posiadania statusu domownika jest prowadzenie działalności rolniczej;

- przez niewłaściwe zastosowanie art. 7 ust. 1 pkt. 2 w zw. z art. 16 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i przyjęcie, że odwołująca się w związku z uzyskaniem przez współmałżonka dodatku na małżonka renty strukturalnej przyznanej na podstawie decyzji Kierownika Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa utraciła status domownika.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca domagała się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania w całości oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującej się kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia - przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Rozstrzygnięcie sprawy wymaga usystematyzowania zagadnień prawnych. W pierwszej kolejności wyłania się konieczność odniesienia do najdalej idącego zarzutu, czyli w tym wypadku odrzucenia odwołania. W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego odrzucenie, gdyż odwołanie zostało złożone po terminie. Tymczasem Sąd I instancji przeszedł do merytorycznego rozpoznania sprawy. O ile nie jest to wadliwe postępowanie co do zasady, o tyle winno być poprzedzone wyjaśnieniem okoliczności usprawiedliwiających złożenie odwołania z opóźnieniem. Jest to o tyle istotne, że nie chodzi tu o opóźnienie kilkudniowe, czy miesięczne, lecz o znaczny upływ czasu. Zaskarżona decyzja została wydana w dniu 14 listopada 2014 r. i wysłana rolnikowi, czyli synowi odwołującej (M. M. (4)). Faktycznie decyzję odebrał mąż odwołującej (A. M.), czyli dorosły domownik w dniu 17 listopada 2014 r. Odwołanie w niniejszej sprawie złożono w dniu 6 lipca 2015 r. Argumentem odwołującej się było stanowisko, że decyzji z dnia 14 listopada 2014 r. nie otrzymała, a o sprawie dowiedziała się w związku ze sprawą o zwrot zasiłku chorobowego. Ta inna sprawa, to wynik decyzji pozwanego z dnia 19 stycznia 2015 r., którą zobowiązano odwołującą do zwrotu zasiłku chorobowego w kwocie 2070 zł z powodu wyłączenia z ubezpieczenia społecznego rolników z mocą wsteczną od dnia 19 maja 2015 r.

W takim układzie konieczne staje się poszerzenie okoliczności faktycznych. I tak w dniu 23 lutego 2015 r. ubezpieczona złożyła do Sądu Rejonowego w Łomży odwołanie od decyzji z dnia 19 stycznia 2015 r., wskazując na brak przesłanek do stwierdzenia nadpłaty zasiłku chorobowego za przedłużony okres zasiłkowy w kwocie 2070 zł. Jednym z argumentów odwołującej był fakt niesłusznego wyłączenia z ubezpieczenia społecznego rolników z okresem wstecznym. W dniu 27 kwietnia 2015 r. ubezpieczona otrzymała odpis odpowiedzi na odwołanie. W tym piśmie procesowym pełnomocnik Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odwoływał się do decyzji z dnia 14 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy w Łomży postanowieniem z dnia 31 lipca 2015 r. zawiesił postępowanie do czasu zakończenia sprawy III U 298/15 czyli sprawy III AUa 1386/15 (dow. pisma w aktach IV U 67/15 Sądu Rejonowego w Łomży). Nie można też pominąć, że M. M. (1) podlegała ubezpieczeniu jako domownik. W tej sytuacji wszelka korespondencja jest wysyłana na adres rolnika. Przyjmując, że okoliczności faktyczne sprawy (przedłużające się postępowanie o uzyskanie renty, weryfikacja uprawnień syna do przejęcia gospodarstwa) są dynamiczne w tej kwestii, iż uzasadniają konstatację o usprawiedliwionym opóźnieniu w złożeniu odwołania. Skoro odpis odpowiedzi na odwołanie skarżąca otrzymała pod koniec kwietnia 2015 r., to wówczas w sposób oczywisty powzięła informacje o istniejącej w obrocie innej decyzji organu rentowego. Z tego wynika, że odwołanie powinna złożyć do końca maja 2015 r. Jednak złożenie odwołania w dniu 3 lipca 2015 r. pozwala na przyjęcie, że przekroczenie terminu nie było nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującej (brak pouczenia, sprawa o zwrot zasiłku w toku). Z tych przyczyn należy rozpoznać sprawę od strony merytorycznej.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie. Przedmiotowy wniosek oparty jest na dwóch argumentach. Pierwszy to prawidłowe ustalenie okoliczności faktycznych sprawy. Istotne kwestie zamykają się w stwierdzeniu, że M. M. (1) podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników (jako małżonek rolnika). W związku z zamiarem przekazania gospodarstwa rolnego synowi (M. M. (4)) złożyła w dniu 23 listopada 2011 r. oświadczenie, że do dnia 13 maja 2011 r.

pracowała w gospodarstwie rolnym męża. Natomiast od tej daty gospodarstwo przejął syn. Celem tej czynności było uzyskanie renty strukturalnej. Postępowanie o rentę strukturalną dla A. M. zakończyło się decyzją z dnia 13 sierpnia 2014 r., przyznającą świadczenie od maja 2011 r. do czerwca 2015 r. wraz z dodatkiem na żonę M. M. (1). Wniosek w tej sprawie został złożony w dniu 10 września 2010 r. Czas trwania postępowania był związany z oceną kwalifikacji przyjmującego gospodarstwo rolne. M. M. (4) w dniu 23 listopada 2011 r. zgłosił do ubezpieczenia społecznego rolników rodziców, tj. wymienił M. M. (1). Odpowiedzą na ten wniosek była decyzja pozwanego z dnia 28 listopada 2011 r., że M. M. (1) podlega od dnia 13 maja 2011 r. ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu, a do opłacania składek zobowiązany jest M. M. (4). Tytułem do ubezpieczenia społecznego był status domownika. Z dniem 11 stycznia 2012 r. pozwany przyznał ubezpieczonej rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy.

Tak ustalone okoliczności faktyczne realizują wytyczne z art. 233 § 1 k.p.c. Wskazana norma obliuguje Sąd do dokonania swobodnej oceny dowodów na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Chodzi więc – co wyraźnie eksponuje judykatura – o uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 24 marca 1999 r., I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000 r. nr 10, poz. 382; z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000 r. nr 17, poz. 655). Granice swobodnej oceny dowodów są wyznaczone przez takie komponenty jak: obowiązek wyprowadzania przez sąd z zebranego materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych, obowiązek poruszania się w ocenie dowodów w ramach przepisów proceduralnych wynikających z treści art. 227 - 234 k.p.c. oraz w końcu z poziomu świadomości prawnej sędziego i dominujących poglądów na sądowe stosowanie prawa. Ustalenia faktyczne, dokonane w oparciu o powyższe dyrektywy, nie mogą zawierać błędów faktycznych, tj. nie mogą być sprzeczne z treścią dowodów, jak i logicznych (wadliwego rozumowania i wnioskowania). Sąd Okręgowy zrealizował powyższe komponenty i uznał trafnie, iż od dnia 19 maja 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. M. M. (1) nie posiadała statusu domownika w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Rangę swego rozumowania skarżąca opiera na decyzji z dnia 28 listopada 2011 r., którą to pozwany objął ją ubezpieczeniem społecznym rolników od dnia 14 maja 2011 r. Zapomina jednak przy tym, że w okresie późniejszym, tj. w dniu 26 września 2011 r. M. M. (1) złożyła oświadczenie (k – 52 akt (...)), że zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej od dnia przekazania gospodarstwa rolnego. Przedmiotowe oświadczenie zostało złożone w związku z toczącym się postępowaniem o rentę strukturalną. Już z tego oświadczenia wynika prosta zależność, że nie można prowadzić działalności rolniczej na potrzeby organu rentowego i nie prowadzić takiej działalności na potrzeby uzyskania renty strukturalnej. Z tego należy wnioskować, że sytuacji odwołującej nie wypełnia samoistnie treść art. 6 ust. 1 pkt 2 u.s.r. (definicja domownika).

Nie można tracić z pola widzenia jakościowych różnic pomiędzy art. 7 ust. 1 pkt 2 i art. 16 ust. 1 pkt 3 i 4, na które to przepisy powołuje się skarżący. Pierwsza norma obejmuje swym zakresem ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie. Druga z nich dotyczy ubezpieczenia emerytalno – rentowego. Zakresy obu ubezpieczeń nie krzyżują się, gdyż chronią inne ryzyka ubezpieczeniowe. Ich mianownikami jest tylko to, że dotyczą podlegania ubezpieczeniu z mocy ustawy. Zawężając pole badawcze do wzajemnych relacji wymienionych przepisów, trzeba zauważyć że działania pozwanego są podejmowane w następstwie czasowych oświadczeń woli zainteresowanych osób. I tak skoro we wrześniu 2011 r. M. M. (1) stwierdza, że zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej, to znaczy że jako domownik nie pracuje w gospodarstwie rolnym (warunek z art. 6 pkt 2 lit. c). Natomiast to, że nadal zamieszkuje na terenie gospodarstwa i jest osobą bliską rolnikowi nie dowodzi o istnieniu tytułu do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Dopiero uzyskanie (decyzja przyznająca rentę strukturalną wraz z dodatkiem na małżonka) stanowi tytuł objęcia ubezpieczeniem emerytalno – rentowym, stosownie do art. 16 ust. 1 pkt 4. Zgodnie z tym przepisem tytułem do ubezpieczenia emerytalno – rentowego jest status małżonka osoby, która pobiera rentę strukturalną współfinansowaną ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji (...) Funduszu (...) lub ze środków pochodzących z (...) Funduszu Rolnego na rzecz (...) O. (...). Jest to odrębna podstawa od tytułu domownika, gdyż w tym wypadku nie wymaga się wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym. Stąd też znaczna część uzasadnienia środka odwoławczego, koncentrująca się na poglądach judykatury o statusie domownika, nie dotyka istoty problemu. W takim układzie zależności pozwany prawidłowo decyzją z dnia 14 listopada 2014 r., znak DU/W- 400 – (...)

stwierdził podleganie przez M. M. (1) ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu od dnia 19 maja 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. na mocy art. 16 ust. 1 pkt 4 u.s.r.

Natomiast nie ma przesłanek do kontynuacji ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego. Zgodnie z art. 7 temu ubezpieczeniu podlega rolnik albo domownik rolnika, jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Podstawa odmowy objęcia tym ubezpieczeniem opiera się na oświadczeniu domownika, że zaprzestał wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym, które zostało złożone w postępowaniu o przyznanie renty strukturalnej po uprzednim pouczeniu o skutkach odpowiedzialności karnej. Z rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Renty strukturalne" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U z 2007 r., nr 109, poz. 750) wynika, że rentę strukturalną przyznaje się producentowi rolnemu będącemu osobą fizyczną prowadzącą na własny rachunek działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym położonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanemu dalej "rolnikiem", jeżeli łącznie spełnia on określone warunki (§ 4). Jednym z nich jest zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej. Z kolei jeśli rolnik pozostaje w związku małżeńskim, a warunki do ubiegania się o przyznanie renty strukturalnej spełniają oboje małżonkowie, rentę strukturalną przyznaje się tylko jednemu z nich (§ 5 ust. 1). Złożenie oświadczenia w postępowaniu o rentę strukturalną stwarza domniemanie jego autentyczności, skoro powiela oświadczenie z dnia 23 listopada 2011 r., co do zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej. Jednocześnie skarżąca w żaden sposób nie przedstawia okoliczności świadczących o wykonywaniu pracy w rozumieniu domownika.

Suma powyższych uwag sprowadza się do twierdzenia, że uzyskanie przez rolnika renty strukturalnej wraz z dodatkiem na małżonkę wyklucza możliwość jej podlegania ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu w oparciu o art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz. U z 2016 r. poz. 277)

Z tych względów apelacja podlega oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz.490 ze zm. Dz. U z 2015 r., poz. 1078).